

EXPUNERE DE MOTIVE

Aplicarea taxei pe valoarea adăugată în România este reglementată, în prezent, de Ordonanța de urgență a Guvernului nr.17/2000.

Pentru anul 2001, în Planul de acțiune al Programului de guvernare pe perioada 2001 - 2004, s-a prevăzut îmbunătățirea legislației privind taxa pe valoarea adăugată, în vederea creșterii eficienței acestui impozit, cu o pondere însemnată în totalul veniturilor bugetului de stat, și a creării unui cadru propice mediului de afaceri. De asemenea în Documentul de poziție al României la Capitolul X "Impozitarea" proiectul de lege al taxei pe valoarea adăugată este prevăzut a fi elaborat în cursul anului 2001 cu aplicabilitate din 2002, în scopul armonizării cu prevederile comunitare în domeniul taxei pe valoarea adăugată.

Prin proiectul de lege înaintat se urmărește atingerea obiectivelor mai sus amintite și reglementarea în mod unitar a taxei pe valoarea adăugată, prin lege, în scopul ușurării înțelegerii și aplicării acestui impozit atât de către contribuabili, cât și de către organele fiscale.

Modificările mai importante aduse legislației actuale, care sunt cuprinse în proiectul de lege înaintat, se referă la :

- eliminarea prevederilor referitoare la excluderea din sfera de aplicare a taxei pe valoarea adăugată a Regiei Autonome "Administrația Națională a Drumurilor", întrucât această prevedere contravine prevederilor comunitare și prin Documentul de poziție țara noastră s-a angajat s-o elimine (Capitolul X "Impozitarea", Anexa I);

- s-a definit noțiunea de contribuabil în concordanță cu prevederile Directivei a VI-a (persoana impozabilă);

- criteriile de teritorialitate pentru prestările de servicii au fost introduse în lege, în vederea armonizării cu Directiva a VI-a a Uniunii Europene;

- au fost scutite de taxa pe valoarea adăugată persoanele fizice care desfășoară activități economice pe baza liberei inițiative și liber-profesioniștii, deoarece s-a constatat ca impozitarea acestora implica costuri de administrare care nu se justifică prin venituri suplimentare la bugetul de stat;

- s-a ridicat plafonul de scutire de la 50 milioane lei la 750 milioane lei, datorită slabei administrări, în acest fel organele fiscale teritoriale se pot concentra asupra plătitorilor cu cifre de afaceri mai mari. Menționăm că această modificare a fost recomandată și de către specialiștii FMI care au studiat proiectul de lege al taxei pe valoarea adăugată;

- a fost eliminată prevederea conform căreia bunurile scutite de taxe vamale sunt scutite și de taxa pe valoarea adăugată, deoarece specialiștii din cadrul FMI au atras atenția că scutirile de TVA nu ar trebui legate de scutirile de taxe vamale, întrucât TVA este un impozit general asupra consumului și scutind importurile de TVA se poate eroda baza de impozitare;

- a fost eliminată scutirea de TVA a materiilor prime și materialelor importate, destinate exclusiv realizării de produse finite care sunt exportate în termen de 45 de zile de la data efectuării, întrucât scutirea respectivă este contrară prevederilor Directivei a VI-a a UE și este practic greu de administrat;

- a fost eliminată scutirea de TVA pentru importurile efectuate de instituțiile publice din credite contractate de pe piața externă, deoarece contravine prevederilor comunitare;

- au fost abrogate o serie de facilități acordate prin legi speciale: scutirea de TVA pentru veniturile realizate din activități proprii de către partidele politice în măsura în care acestea sunt operațiuni impozabile din punct de vedere al taxei pe valoarea adăugată; cota zero de TVA pentru contribuabilii persoane fizice sau juridice care desfășoară activitate turistică pentru serviciile prestate în țară sau în străinătate pentru beneficiarii străini, persoane fizice sau juridice, a căror contravaloare se încasează în valută, deoarece se crea un regim discriminatoriu pentru turiștii români; scutirea de TVA a societăților comerciale cu capital majoritar privat, persoane juridice române, precum și întreprinzătorii particulari sau asociațiile familiale, autorizate conform Decretului-lege nr.54/1990 privind organizarea și desfășurarea unor activități economice pe baza

liberei inițiative, care își au sediul și își desfășoară activitatea în zona defavorizată, precum și a întreprinderilor mici și mijlocii pentru mașinile, utilajele, instalațiile, echipamentele, mijloacele de transport, alte bunuri amortizabile, produse în țară, în vederea derulării de investiții - acestor categorii de contribuabili li s-a acordat amânarea plății taxei pe valoarea adăugată atât pentru bunurile importate cât și pentru cele achiziționate de pe piața internă; scutirea de TVA a Ministerului Tineretului și Sportului, Comitetului Olimpic Român și Federațiilor sportive naționale pentru achizițiile de pe piața internă, de echipament sportiv și materiale sportive, instalații și aparatură specifică, necesare activității de pregătire, reprezentare și participare a sportivilor și echipelor componente ale loturilor sportive naționale și olimpice la competițiile internaționale oficiale: jocuri olimpice, campionate și cupe mondiale și europene;

- s-a prevăzut obligarea la plata TVA a beneficiarilor care contractează servicii cu prestatori din străinătate, care nu-și îndeplinesc obligația de a desemna un reprezentant fiscal în România;

- s-a eliminat prevederea prin care cota zero era condiționată de dovada încasării în valută a exporturilor, transportului și serviciilor legate direct de exportul bunurilor. Actuala prevedere încalcă principiile de teritorialitate, stabilite în conformitate cu legislația Uniunii Europene. De asemenea, prevederea contravine unui principiu de bază a TVA și anume că faptul generator al taxei intervine în momentul livrării bunurilor și/sau prestării serviciilor, fără a fi condiționată de data încasării acestora;

- cota zero pentru construcția de locuințe a fost eliminată deoarece contravine Directivei a VI-a și este foarte dificil de administrat de către organele fiscale;

- s-a prevăzut ca rambursarea de TVA să se efectueze lunar, indiferent de natura operațiunilor desfășurate, iar pentru unele categorii de contribuabili rambursarea să fie efectuată cu control ulterior;

- a fost creat un capitol separat în care se tratează regimul zonelor libere.

Față de cele prezentate mai sus, a fost întocmit proiectul de Lege privind taxa pe valoarea adăugată, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare cu procedura de urgență prevăzută de art.74 alin.(3) din Constituția României.

PRIM-MINISTRU

Adrian Năstase

